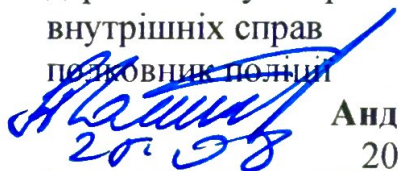

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
поліцейський

Андрій ФОМЕНКО
2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Рівень вищої освіти **перший**
Спеціальність **081 «Право»**
Освітня програма **«Право (поліцейські)»**
наказ від 31.08.2020 № 649
Статус навчальної дисципліни **обов'язкова**
Мова навчання: **державна**

Дніпро – 2021

Екологічне право // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2021. 31 с.

РОЗРОБНИК:

Артем ЯРОШЕНКО – доцент кафедри цивільного права та процесу, кандидат юридичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Ігор АЛЕКСЄЄНКО – завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, д.п.н., к.ю.н., доцент
2. Юрій КРИЧУН – керуючий АБ «Юрія Кричуна», адвокат, к.ю.н., доцент

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Дмитро САНАКОЄВ – завідувач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань, кандидат юридичних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу
29.06.2021, протокол № 22

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
25.28.2021, протокол № 11

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років 26.08.2021, протокол № 14.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Екологічне право» є набуття та поглиблення знань щодо екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення безумовного виконання у майбутній практичній діяльності нормативно-правових актів відносно екологічного законодавства; навчити курсантів та слухачів чітко орієнтуватися в чинному екологічному законодавстві, тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх в реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності.

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 15 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК 2 – Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 7 – Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8 – Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 12 – Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 – Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14 – Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 – Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 4 – Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 18 – Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 21 – Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Пререквізити – Теорія держави та права, Конституційне право, Цивільне право, Адміністративне право, Кримінальне право.

Постреквізити – Міжнародний захист прав людини

Обсяг навчальної дисципліни: додатки 1.1, 1.2.

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права

Історичні форми взаємодії суспільства і природи, їх розвиток на сучасному етапі та закріплення в праві. Екологічна політика України: проблеми правового регулювання. Гарантування екологічної політики держави. Екологічна політика, ідеологія, культура. Екологічна функція держави в умовах ринкових відносин. Перспективи розвитку екологічного права. Екологічне право складається з сукупності правових норм, встановлених державою і націлених на забезпечення раціонального використання, забезпечення, відновлення та охорону природних ресурсів у інтересах максимального задоволення матеріальних потреб та моральних благ свого і майбутнього існування людей, забезпечення здорового природного середовища.

Предметом правового регулювання екологічного права є суспільно політичні відносини в галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Екологічне право як навчальна дисципліна складається з двох розділів: загальна частина, особлива частина.

ТЕМА 2. Джерела екологічного права

Поняття джерел екологічного права, їх загальна характеристика та класифікація. Особливості джерел сучасного екологічного права.

Конституція як джерело екологічного права, що містить найважливіші норми, які регулюють відносини у галузі взаємодії людини і навколишнього природного середовища.

Закони України у системі джерел екологічного права.

Підзаконні нормативно-правові акти як джерела екологічного права.

Міжнародні договори як джерела екологічного права.

ТЕМА 3. Екологічні права та обов'язки громадян

Поняття екологічних прав громадян як межі дозволеної поведінки в сфері екології. Зміст і правова природа екологічних прав громадян. Їхні особливості. Класифікація екологічних прав громадян, її основні критерії. Обмеження, зупинення та припинення екологічних прав. Право громадян на безпечне для життя та здоров'я навколишнє природне середовище. Інші екологічні права громадян. Гарантії і правові форми забезпечення екологічних прав громадян. Поняття і класифікація екологічних обов'язків громадян.

ТЕМА 4. Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні

Земля як об'єкт правової охорони земель. Поняття і значення правової охорони земель. Організаційно правові заходи охорони земель. Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства.

Поняття правового режиму використання, відновлення та охорони земель. Склад земельного фонду. Правове забезпечення приватизації земель. Право власності на землю. Підстави виникнення права власності на землю. Суб'єкти, об'єкти, зміст права власності на землю. Поняття, форми і види землекористування. Суб'єкти, об'єкти і зміст землекористування. Організаційно правові заходи охорони земель. Плата за землю ст.38 Земельного кодексу. Правове забезпечення відшкодування збитків власникам і користувачам земель та втрат сільськогосподарської діяльності при вилученні земель для державних та громадських потреб. ст. 90 Земельного кодексу України.

ТЕМА 5. Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні

Склад водного фонду. Юридична класифікація водних об'єктів. Води загальнодержавного та місцевого значення. Право власності на води. Суб'єкти, об'єкти, підстави виникнення, зміни і припинення права власності на води. Форми і методи захисту права на води.

Види водокористувачів: первинні і вторинні. Види водокористування: загальне і спеціальне. Державний облік вод. Види відповідальності за порушення водного законодавства. Дисциплінарна, адміністративна, цивільно-правова, кримінальна відповідальність. Водний кодекс України, його характеристика та основні положення.

ТЕМА 6. Правове регулювання охорони та використання надр

Видобування корисних копалин, геологічна інформація, геологічне вивчення надр, гірничий відвід, державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин, державний геологічний контроль та нагляд, державний облік корисних копалин, дозвіл на користування ділянкою надр, корисні копалини загального призначення, корисні копалини спеціального призначення, надра, плата за користування надрами, правова охорона надр, юридична відповідальність за порушення законодавства про надра.

Надра як об'єкт правової охорони. Поняття і зміст правової охорони надр. Відповідальність за порушенням законодавства про надра. Нормативно-правові акти в сфері охорони надр України.

Особливості правового режиму надр. Фонд надр. Право власності на надра. Суб'єкти та об'єкти права власності на надра. Зміст права власності на надра. Правові форми і методи захисту права власності на надра. Право користування надрами та його види. Правові форми видобуття корисних копалин. Правові засади видобування корисних копалин місцевого значення. Правова охорона надрового забезпечення екологічної безпеки в процесі охорони і використання надр. Порушення законодавства про надра як підстави адміністративної і кримінальної відповідальності.

ТЕМА 7. Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу

Рослинний світ як об'єкт екологічних правовідносин. Природні рослинні ресурси загальнодержавного та місцевого значення. Загальне і спеціальне користування природними рослинними ресурсами. Види спеціального користування природними рослинними ресурсами.

Правова охорона рослинного світу: Червона книга України; Зелена книга України; інтродукція, акліматизація, селекція рослин; створення ботанічних колекцій.

Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства про рослинний світ.

ТЕМА 8. Поняття, зміст та види права лісокористування

Ліс як об'єкт правової охорони. Заходи щодо охорони лісів. Відповідальність за порушення лісового законодавства. Нормативно-правові акти в галузі забезпечення і охорони лісів.

Ліс, як об'єкт правового регулювання, відтворення та охорони. Лісовий фонд України. Корисні властивості лісів. Групи лісів: водоохоронні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі. Право лісокористування. Лісовий фонд - запаси деревини, призначеної для щорічної заготівлі під час рубок головного користування. Економічне стимулювання використання, відтворення, захисту та охорони лісів. Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну порушенням лісового законодавства, її особливості.

ТЕМА 9. Правове регулювання використання і охорони тваринного світу

Державний кадастр тваринного світу, державний контроль в галузі використання і охорони тваринного світу, загальне використання об'єктів тваринного світу, спеціальне використання об'єктів тваринного світу, лімітування в галузі використання об'єктів тваринного світу, любительське і

спортивне рибальство, мисливство, охорона тваринного світу, такси нарахування розміру стягнень, юридична відповідальність за порушення законодавства про тваринний світ.

Тваринний світ як об'єкт правового регулювання використання, відтворення та охорони. Організаційно-правові заходи охорони тваринного світу. Відповідальність за порушення лісового законодавства. Нормативно-правові акти в сфері правового регулювання й охорони тваринного світу.

Поняття, предмет та принципи фауністичного права. Суб'єкти, об'єкти, зміст фауністичних правовідносин. Право власності на тваринний світ. Форми права власності на тваринний світ. Право використання тваринного світу, його форми і види. Спеціальне використання об'єктів тваринного світу. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони тваринного світу. Правові засади здійснення моніторингу і контролю за додержанням законодавства про тваринний світ. Червона книга України. Правове забезпечення охорони тваринного світу. Зміст правової охорони тваринного світу. Правові форми охорони тваринного світу. Особливості майнової відповідальності за заподіяну тваринному світу шкоду. Підстави адміністративної та кримінальної відповідальності. Закон України “Про тваринний світ” від 3 березня 1993р., його основні положення

ТЕМА 10. Правова охорона атмосферного повітря

Атмосферне повітря, контрольно-наглядові заходи охорони атмосферного повітря, нормативи в галузі охорони атмосферного повітря, обмежувальні заходи охорони атмосферного повітря, організаційно-економічні заходи охорони атмосферного повітря, організаційно-попереджувальні заходи охорони атмосферного повітря, охоронно-відновлювальні заходи охорони атмосферного повітря, повітряний простір, юридична відповідальність за порушення вимог охорони атмосферного повітря.

Атмосферне повітря як об'єкт охорони. Правові засоби запобігання забруднення атмосферного повітря. Нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Додержання вимог щодо атмосферного повітря при проектуванні будівництв та реконструкції промислових об'єктів. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону атмосферного повітря.

Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, охорони і використання. Законодавство про охорону атмосферного повітря. Суб'єктивний, об'єктивний склад та зміст атмосферних правовідносин. Правове регулювання використання атмосферного повітря. Стандартизація і нормування в галузі охорони і використання атмосферного повітря.

Нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Особливості юридичної відповідальності в галузі охорони атмосферного повітря. Майнова, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони атмосферного повітря.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок і вмінь за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Екологічне право» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання та публікації статті у фаховому виданні – 30 балів;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня – 15 балів;

Підготовка не більше 2 мультимедійних презентацій з обраних тем, де одна презентація оцінюється максимум – 10 балів (не більше 2-х);

Підготовка тестових завдань з обраних тем, де тестові завдання за однією темою оцінюються максимум – 5 балів (за 10 питань);

Підготовка не більше 4 практичних задач з обраних тем, де одна практична задача оцінюється максимум – 5 балів (не більше 4-х).

Під час виконання індивідуальної та самостійної роботи слід використовувати систему управління дистанційним навчанням «Moodle» / «МІА: Освіта».

Поточний контроль (може проводитись усно, письмово або у формі тестування, колоквіуму, оцінювання виступів на семінарських заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо).

Аудиторні бали розраховуються за формулою: сума оцінок за семестр * коефіцієнт аудиторної роботи.

Коефіцієнт розраховується на кожен семестр за формулою: 30 балів : 5 (максимальна оцінка): кількість занять у семестрі.

Критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на

	глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Екологічне право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: тестові завдання, опитування, практичні завдання, письмові контрольні роботи, реферати, есе, виступи на наукових заходах, публікація статті, тез доповіді, залік, тощо.

Інформація та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3

Додаток 1.1.
до Робочої програми з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

 Олександр ЮНІН
31.08.2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 3 кредити (ЄКТС) (90 годин)

Факультет підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Курс 2 Групи СР-041-043

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8	4	2	2		4
2.	Джерела екологічного права	8	4	2	2		4
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	10	6	2	2	2	4
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	12	8	2	2	4	4

5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	12	8	2	2	4	4
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	8	4			4	4
7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	8	4			4	4
8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	8	2			2	6
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	8	2			2	6
10.	Правова охорона атмосферного повітря	8	2			2	6
	Разом за семестр	90	44	10	10	24	46
	Форма підсумкового контролю	залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31 . 08 . 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 3 кредити (ЄКТС) (90 годин)

Факультет підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Курс 3 Групи ФЕБ-941-942

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	9	4	2	2		5
2.	Джерела екологічного права	9	4	2	2		5
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	9	4	2	2		5
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	9	4	2	2		5
5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	9	4	2	2		5
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	9	4	2		2	5

7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	9	4	2		2	5
8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	9	4	2		2	5
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	9	4	2		2	5
10.	Правова охорона атмосферного повітря	9	4	2		2	5
	Разом за семестр	90	40	20	10	10	50
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31. 08 . 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 2 кредити (ЄКТС) (60 годин)

Факультет підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Курс 4 Групи ФЕБ-841-842

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8	4	2	2		4
2.	Джерела екологічного права	8	4	2	2		4
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	8	4	2	2		4
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	8	4	2		2	4
5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	8	4	2		2	4
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	4					4
7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	4					4

8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	4					4
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	4					4
10.	Правова охорона атмосферного повітря	4					4
	Разом за семестр	60	20	10	6	4	40
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31 08 . 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 2 кредити (ЄКТС) (60 годин)

Факультет підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції

Курс 4 Групи КП-841-842

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8	4	2	2		4
2.	Джерела екологічного права	8	4	2	2		4
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	8	4	2	2		4
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	8	4	2		2	4
5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	8	4	2		2	4
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	4					4
7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	4					4

8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	4					4
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	4					4
10.	Правова охорона атмосферного повітря	4					4
	Разом за семестр	60	20	10	6	4	40
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31. 08 . 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 2 кредити (ЄКТС) (60 годин)

Факультет підготовки фахівців для органів досудового розслідування

Курс 4 Групи ДР-841-843

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8	4	2	2		4
2.	Джерела екологічного права	8	4	2	2		4
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	8	4	2		2	4
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	8	4	2		2	4
5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	8	4	2		2	4
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	4					4
7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	4					4

8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	4					4
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	4					4
10.	Правова охорона атмосферного повітря	4					4
	Разом за семестр	60	20	10	4	6	40
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31. 08. 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА

Обсяг 3 кредити (ЄКТС) (90 годин)

Факультет підготовки фахівців для органів досудового розслідування

Курс 2 Групи ДР-041-047

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8	4	2	2		4
2.	Джерела екологічного права	8	4	2	2		4
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	10	6	2	2	2	4
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	12	8	2	2	4	4
5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	12	8	2	2	4	4
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	8	4			4	4

7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	8	4			4	4
8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	8	2			2	6
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	8	2			2	6
10.	Правова охорона атмосферного повітря	8	2			2	6
	Разом за семестр	90	44	10	10	24	46
	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>залік</i>					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

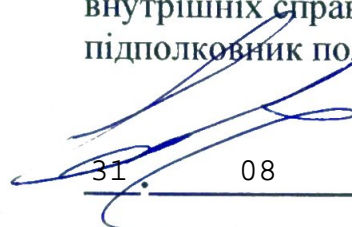

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

Додаток 1.2
до Робочої програми з навчальної дисципліни

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

Олександр ЮНІН

31. 08. 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право

Освітній ступінь бакалавр   Спеціальність 081 «Право»

на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ЗАОЧНА   Обсяг 3 кредити (ЄКТС) (90 годин)

Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс 5 Групи ЗН-751-754

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Предмет, метод, поняття, принципи та система екологічного права	8					8
2.	Джерела екологічного права	12	4	2	2		8
3.	Екологічні права та обов'язки громадян	10	2		2		8
4.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони земель в Україні	8					8

5.	Правове забезпечення використання і охорони вод в Україні	8					8
6.	Правове регулювання охорони та використання надр	8					8
7.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу	8					8
8.	Поняття, зміст та види права лісокористування	8					8
9.	Правове регулювання використання і охорони тваринного світу	8					8
10.	Правова охорона атмосферного повітря	8					8
	Разом за семестр	90	6	2	4		80

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021 № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екологічне право**

Освітній ступінь бакалавр Спеціальність 081 Право

на 2021/2022 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141;
1. Земельний кодекс України: Закон від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>. (Дата звернення 29.06.2021).
2. Водний кодекс України: Закон України від 6.06.1995 р. № 213/95-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1995. № 24. Ст.189. З наступними змінами та доповненнями.
3. Кодекс України про надра: Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1994. № 36. Ст. 340. З наступними змінами та доповненнями.
4. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 р. № 3852-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>. (Дата звернення 29.06.2021).
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 29.06.2021).
7. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>. (Дата звернення 29.06.2021).

8. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>. (Дата звернення 29.06.2021).
9. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
10. Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 № 2894-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>. (Дата звернення 29.06.2021).
11. Про екологічну мережу: Закон України від 24.06.2004 № 1864-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>. (Дата звернення 29.06.2021).
12. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 № 591-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/591-14>. (Дата звернення 29.06.2021).
13. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 № 2707-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
14. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
15. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>. (Дата звернення 29.06.2021).
16. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
17. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
18. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.01.2001 № 2245-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>. (Дата звернення 29.06.2021).
19. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. (Дата звернення 29.06.2021).

20. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 № 791а-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/791%D0%B0-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
21. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 № 796-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/796-12>. (Дата звернення 29.06.2021).
22. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/858-15>. (Дата звернення 29.06.2021).
23. Про курорти: Закон України від 05.10.2000 № 2026-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>. (Дата звернення 29.06.2021).

- підзаконні акти:

1. Про затвердження Концепції зменшення обсягів викидів важких металів в атмосферне повітря: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2000 № 1291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1291-2000-%D0%BF>. (Дата звернення 29.06.2021).
2. Про затвердження Порядку проведення та оплату робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарних джерел, обласних підприємств, установ, організацій та громадян-суб'єктів підприємницької діяльності, які отримали такі дозволи: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 302. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/302-2002-%D0%BF>. (Дата звернення 29.06.2021).
3. Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2001 1655. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1655-2001-%D0%BF>. (Дата звернення 29.06.2021).
4. Про затвердження порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/615-2011-%D0%BF>. (Дата звернення 29.06.2021).
5. Про затвердження Порядку надання водно-болотним, угіддям статусу водно-болотних угідь міжнародного значення: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 № 1287. URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1287-2002-%D0%BF>.
звернення 29.06.2021).

(Дата

Підручники:

1. Гетьман А. П., Анісімова Г. В., Соколова А. К. та ін. Екологічне право : підручник. Харків : Право, 2019. 552 с.
2. Андрейцев В.І. Екологічне право: Особлива частина: підручник. К.: Істина, 2017. 580 с.
3. Білявський Г. О. та ін. Основи екології: підручник. 2-ге вид. К.: Либідь, 2018. 408 с.
4. Екологічне право : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. За ред. А. П. Гетьмана. Х.: Право, 2018. 432 с.
5. Екологічне право України. Академічний курс: підручник для студ. вищих навч. закл. Юрій Сергійович Шемшученко (заг.ред.). 2-ге вид. К.: Юридична думка, 2016. 720с.
6. Екологічне право України. За ред. Зуєва В.А. Загальна частина: навчальний посібник. Х., 2018.
7. Кобецька Н.Р. Екологічне право України. К., 2017 р.
8. Шемшученко Ю.С. Екологічне право України. Академічний курс. К., 2018 р.
9. Екологічне право ЄС: Програма Tacis Європейського Союзу в Україні. К.: ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2016. 158с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Гетьман А. П., Анісімова Г. В., Бредіхіна В. Л. та ін. Екологічне право в запитаннях та відповідях : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 208 с.
2. Резворович К. Р., Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін. Екологічне право : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 318 с.
3. Ярошенко А. С. Екологічне право: законодавство України у сфері захисту рослин : зб. норм.-прав. актів. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 386 с.
4. Кизима Раїса Антипівна Екологія та екологічне право (ред.): навч. посібник. Вид. 2-ге, допов. Т.: Підручники і посібники, 2019. 334с.
5. Екологічне законодавство України: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 13-14 грудня 2017 р. Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого ; НДІ держ. будівництва та місцевого самоврядування АПрН України;
6. Ільків Н. В.. Екологічне право у діяльності органів внутрішніх справ України: навч.- практ. посібник. Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. Л. : Львівський ДУВС, 2017. 144с.

7. Екологічне право: Навч. посіб. для дистанц. навч. для студ. вищ. навч. закл. Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». Інститут дистанційного навчання. К. : Університет «Україна», 2016. 303с.

8. Кобецька Н. Р.. Екологічне право України: навч. посібник. К. : Юрінком Інтер, 2018. 351с.

9. Мачуська І. Б. Екологічне право: навч. посіб. ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». К. : КНЕУ, 2019. 301 с.

10. Рябець К. А. Екологічне право України: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 438 с.

11. Разметаєв С. В. Екологічне право в малюнках і схемах для всіх (ред.). Х.: Харківська обл. орг. Всеукраїнської екологічної ліги, 2018. 46 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Грицан О. А. Правові засади екологічного контролю за використанням та охороною надр: монографія. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2017. 176 с.

2. Гетьман А. П., Донець О. В., Соколова А. К. та ін.. Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія. Харків : Право, 2018. 783 с.

3. Бонайн Д., Алексєєва Є., Кравченко О. та ін. Стратегічні судові справи на захисті екологічних прав та довкілля : посібник. Львів : ЕПЛ : Компанія "Манускрипт", 2016. 136 с.

4. Бабкова А. Про поняття природних рекреаційних ресурсів. *Право України* № 5, 2018 р.

5. Гетьман А. Правове регулювання екологічних суспільних відносин: стан та перспективи. *Право України*. №4, 2019. С. 145–158.

6. Грицкевич С. Екологічні права в системі конституційних прав людини і громадянина. *Право України*. №8. 2017. С. 203–210.

7. Заржицький О. Правові засади регіональної екологічної політики. *Право України*. №4. 2016. С. 312–323.

8. Заржицький О. Правові аспекти регіональної екологічної безпеки. *Право України*. №5, 2017. С. 347–354.

9. Заржицький О. Правові засади регіональної екологічної політики. *Право України*. №4. 2020. С. 280–293.

10. Каракаш І. Право поділеної власності на природні ресурси у законодавстві України. *Право України*. № 3. 2019. С. 358–391.

11. Кравченко С., Андрусевич А. Розвиток екологічних прав людини у міжнародному праві. *Право України*. № 2. 2017. С. 280–293.

12. Краснова М., Позняк Е. Правове забезпечення екологічної безпеки: роль науково-правового фактора. *Право України*. № 5, 2018. С. 270–283.

13. Кузнєцова С. Розвиток правових форм фінансування природоохоронної діяльності в контексті загального процесу «Довкілля для Європи». *Право України*. №4, 2017 С. 180–193.

14. Малишко М. Конституційні основи екологічно-правової системи України. *Право України*. № 12. 2019. С. 280–293.

15. Мельник П. Кримінально-правова відповідальність за незаконну порубку лісу: окремі питання. *Право України*. № 6. 2018. С. 154–161.

16. Орлов М. Правове забезпечення реалізації екологічних інтересів – основа належної охорони довкілля і розвитку економіки України. *Право України*. № 1. 2019. С. 260–273.р.

17. Плотнікова О. Комплексність використання надр як основний принцип надрового законодавства. *Право України*. № 4 , 2020. С. 167–174.

18. Попов В., Гетьман А. Правові проблеми використання і охорони рослинного світу. *Право України* № 1. 2020. С. 294–301.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України

2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільного права та процесу, протокол від 29.06.2021, протокол № 22.

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
кандидат юридичних наук**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ